

شخصیت

برگرفته شده از کلمه پرسونا به معنای نقاب در تئاتر
در مفهوم اولیه یعنی تصویر ظاهری و اجتماعی فرد
کارل راجرز: یک خویشتن سازمان یافته دائمی که محور
تمامی تجربه - های وجودی ما است .

واتسن : مجموعه سازمان یافته ای از عادات

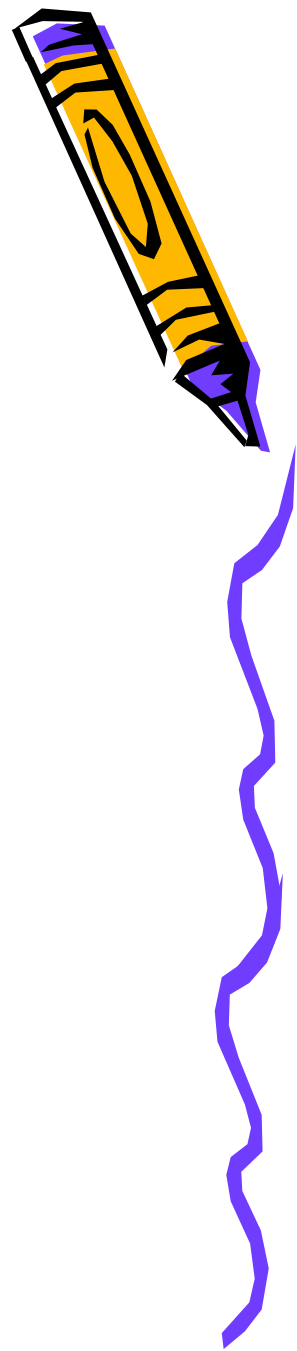
اریک اریکسون : رشد انسان از یک سلسله مراحل و وقایع
روانی - اجتماعی ساخته شده که شخصیت انسان ، تابع نتایج
آن است .

اتکینسون و هیلگارد : الگوهای رفتار و شیوه های تفکر که
سازگاری فرد با محیط را تعیین می کند .

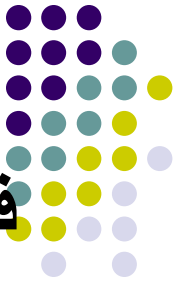
زیگموند فروید : مجموعه ای از نهاد ، خود و فراخود

در نتیجه : مجموعه ویژگیهای جسمی ، روانی و رفتاری که
هر فرد را از افراد دیگر متمایز می کند .

دیدگاه‌های مختلف در ارتباط با شکل گیری شخصیت

مکتب روانکاوی :

فروید: شخصیت را به کوه یخی شناور تشبیه می کند (خودآگاه و نا خودآگاه) :

۱- **نهاد:** سائقه های فیزیولوژیکی و زیستی ، بر اصل لذت استوار است.

۲- **خود:** بارشد کودک شروع به رشد می کند. تابع اصل واقعیت که بر اساس عقل ، منطق و تفکر عمل می کند. مدیر اجرای شخصیت است. اوست که تصمیم می گیرد چه فعالیت هائی مناسب است و نیازها از چه طریقی ارضاء باید گردند .
میانجی بین خواسته های نهاد و واقعیت های اجتماعی و مقتضیات فراخود، می باشد.

۳- **فراخود:** قسمت اخلاقی شخصیت که به وسیله پاداش و تنبیه در او جایگزین و استوار می گردد. متشکل از وجدان و خود ایده آل است. وجدان ناشی از تنبیهات در مقابل رفتارهای ناپسند توسط خانواده شکل می گیرد و خود ایده آل در مقابل رفتارهای موردپسند شکل می گیرد.

مراحل رشد شخصیت از دیدگاه فروید: (مراحل روانی-جنسی)

- 1- Oral stage(0-1)
- 2- Anal stage(1-3)
- 3-Phallic stage(3-6)
- 4- Latency stage(7-12)
- 5- Genital stage(۱۸-۱۲)

نظریه روانی – اجتماعی اریکسون :

- ۱- اعتماد در مقابل عدم اعتماد (شیرخوارگی)
 - ۲- استقلال در مقابل شرم و تردید (نوپائی)
 - ۳- ابتکار در مقابل احساس گناه (آمادگی)
 - ۴- کارائی در مقابل احساس حقارت (دبستانی)
 - ۵- هویت یابی در مقابل سردرگمی نقش (نوجوانی)
 - ۶- صمیمیت در مقابل انزوا (جوانی)
 - ۷- مولد بودن در مقابل بی حاصلی (میانسالی)
 - ۸- انسجام در برابر ناامیدی (سالمندی)
-

دیدگاه رفتارگرایان :

- بر اصل یادگیری استوار است.
- عقیده دارند که در افراد کششهایی وجود دارد که در جهت مشخصی سوق می دهند و سپس انگیزه ها و انتظارات او را به سوی تعامل با دیگران سوق می دهد.

الگوی این تئوری S.O.R. می باشد.

- عواملی چون محیط اجتماعی، تقویت، تنبیه، شرطی شدن در رشد شخصیت افراد تأثیر دارند.

تئوری صفات :

آپورت ،کتل و آیزنک عقیده دارند که شخصیت انسان مجموعه ای از صفات مختلف است که نسبتاً ثابت است.

کتل ۱۶ نوع صفت را ذکر نمود:

- ۱- اسکیزوئید در مقابل ادوار خوئی (گرم و اهل معاشرت)
- ۲- کودن در مقابل باهوش
- ۳- خودضعیف (بی ثبات) در مقابل خودنیر و مند
- ۴- مسالمت جو در مقابل سلطه گر
- ۵- افسرده خوئی در مقابل شادخوئی

۶- فراخود ضعیف (بی اراده و غیر قابل اعتماد) در مقابل
فراخود قوی

۷- کناره گیری در مقابل متهور

۸- یکدندگی در مقابل نرم خوئی

۹- آرامش درونی در مقابل شکاکی

۱۰- هنجار پذیری در مقابل هنجار ناپذیری

۱۱- ساده لوحی در مقابل زیرکی

-
- ۱۲ - اطمینان در مقابل بزدلی
 - ۱۳ - محافظه کار در مقابل
 - ۱۴ - مقلدو تابع در مقابل خودکفا
 - ۱۵ - ضعف یکپارچگی در مقابل خوددار و قاطع
 - ۱۶ - خونسرد در مقابل تحریک پذیر

شخصیت از دیدگاه آیزنک :

۱- درونگرا

۲- برونگرا

۳- روان نژند

۴- روان پریش

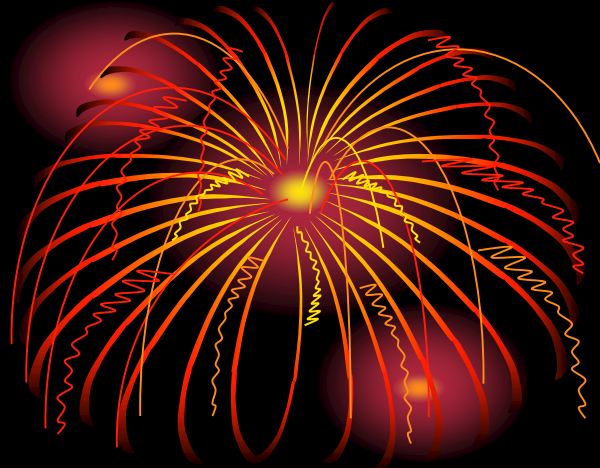
الگوی شخصیت B و A

شخصیت از دیدگاه اسلام :

۱- نفس اماره

۲- نفس مطمئنه

۳- نفس لوامه

نه به برداشت ، که تنها به کاشت بیندیش .

عشق این نیست که در چشمهای یکدیگر نگاه
کنیم ، عشق آن است که همانطور نگاه کنیم که
طرف مقابل نگاه میکند.